

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНИЙ БАЗИС ЕФЕКТИВНОГО ФІНАНСОВОГО РЕСУРСОЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Теоретичні аспекти фінансових ресурсів підприємства

Під час дії воєнного стану діяльність кожного підприємства має бути стратегічно виваженою, передбачати високу адаптивність та враховувати комплекс численних ризиків і форс-мажорних обставин. Ефективність функціонування підприємств суттєво залежить від забезпеченості необхідною кількістю фінансових ресурсів. Підвищення доходів забезпечується завдяки комплексу управлінських рішень: від адекватного фінансового забезпечення та правильного вибору джерел залучення до обґрунтування найбільш ефективних оптимальних векторів використання мобілізованих коштів.

Для ефективного функціонування підприємства важливо забезпечити його достатнім обсягом фінансового забезпечення. Такі ресурси дозволяють здійснювати виробництво, інвестувати, формувати оборотні кошти, створювати спеціальні фонди економічного стимулювання, забезпечувати виконання договірних умов перед фінансово-кредитною системою, контрагентами та працівниками, а також проводити міжгосподарські розрахунки.

Зауважимо, що погляди різних науковців-економістів на дефініції фінансових ресурсів часто не мають кардинальних суперечностей, а сприяють синтезу та поглибленню існуючого тлумачення. В таблиці 1.1. представлено різні тлумачення фінансових ресурсів.

Отже, на основі розглянутих тлумачень «фінансові ресурси» можна виділити, що це сукупність власних, позичених та залучених ресурси, які потрібні для нарощення активів та забезпечення господарської діяльності фірми з ціллю отримати дохід, також ці ресурси відображають фінансовий потенціал підприємства, включаючи кошти, що дають змогу покривати витрати, досягати стабільного відтворення та безперервності діяльності.

Таблиця 1.1

Тлумачення дефініцій «фінансові ресурси»

Автор	Визначення
О. С. Філімоненков	сукупність власного, позиченого та залученого грошового капіталу, який використовується підприємством для формування своїх активів та здійснення виробничо-фінансової діяльності з метою отримання відповідного доходу та прибутку [1, с. 18].
О. Є. Гудзь	сукупність усіх високоліквідних наявних активів, які перебувають у розпорядженні підприємства та призначені для виконання фінансових зобов'язань і розширеного відтворення, пов'язуючи їх обсяг та склад із платоспроможністю підприємства [2].
В.М. Опарін	сума коштів, спрямованих в основні та оборотні засоби підприємства, які характеризують фінансовий потенціал, тобто можливості підприємства у проведенні витрат з метою отримання доходу [3, с. 79].
І. В. Зятковський	це грошові фонди цільового призначення, сформовані у процесі розподілу і перерозподілу валового внутрішнього продукту, створеного на підприємстві, якими воно володіє і розпоряджається на правах власності або повного господарського відання, а також використовує на статутні потреби [4].
Ю. В. Петленко	це грошові кошти, які залучені в господарський обіг підприємства з різних джерел, сформованих під впливом організаційно-правових форм господарювання, призначених для покриття його власних потреб [5].
А.М. Поддєрьогін	грошові засоби, що є в розпорядженні підприємства. До них належать грошові фонди та частина грошових коштів, які використовуються у нефондовій формі [7, с. 10].
Н.О. Рибалко	це сукупність активів підприємства, сформованих із зовнішніх та внутрішніх джерел, що знаходяться в розпорядженні підприємства на правах власності або тимчасового володіння і які використовуються для погашення фінансових зобов'язань та забезпечення безперервності функціонування підприємства [7, с. 29].
П. А. Стецюк	це його найбільш ліквідні активи, що забезпечують неперервність руху грошових потоків [8].

З огляду на особливості категорії «фінанси підприємств», при визначенні економічної суті фінансових ресурсів підприємств слід враховувати їх класифікацію за певними ознаками рис. 1.1.

Рис 1.1. Класифікація фінансових ресурсів підприємства [11]

Системні властивості, як економічної категорії, фінансових ресурсів проілюстровано на рис. 1.2.

Рис. 1.2. Характерні ознаки фінансових ресурсів підприємств [10, с. 11]

Основними компонентами фінансових ресурсів фірми є [9, с. 335]:

- власні активи;
- оборотний капітал;
- державні бюджетні кошти;
- цільові субсидії;
- отримання кредитів та позик.

Розглянемо коротко ці складові та їхні джерела.

Прибуток являє собою грошове вираження фінансових ресурсів, яке формується після відрахування та розподілу витрат із загального обсягу доходів,

отриманих від господарської діяльності. Він є важливою фінансовою категорією, що забезпечує його внутрішні потреби й формування державного бюджету.

Амортизаційні відрахування — це цільові ресурси, відображають перенесення частини основних засобів на продукцію та сприяють їхньому відновленню.

Обігові кошти — ресурси, що незмінно використовуються для фінансового обігу підприємства. До них належать кошти, короткострокові інвестиції, запаси сировини, матеріали, які визначаються у межах річного циклу.

Бюджетні асигнування — це кошти, що надаються підприємству на певних умовах [9, с. 337]:

- бюджетні інвестиції — капіталовкладення на розвиток пріоритетних галузей;

- бюджетні кредити — позики для державних підприємств на покриття тимчасових потреб;

- державні дотації — компенсація збитків у випадку впливу ринкових чинників;

- субсидії — кошти для реалізації спеціальних державних програм.

Асигнування із загальнокорпоративних резервів відображають внутрішній перерозподіл ресурсів у межах корпорації.

Кредити— це тимчасово залучені ресурси для фінансування поточних потреб. Вони бувають:

- комерційними — надаються з відстроченням платежу за товари або послуги;

- банківськими — позики у фінансових установах на певний відсоток.

Склад ресурсів змінюються через організаційну структуру підприємства, його розмірів. Високий рівень виробництва та ефективності роботи сприяє зростанню внутрішніх фінансових ресурсів. Достатнє ресурсозабезпечення та його ефективне застосування є ключовими чинниками досягнення надійної платоспроможності для функціонування фірми і рентабельності. Тому важливим завданням підприємства є пошук шляхів збільшення власних ресурсів.

Терміни «фінансові ресурси» і «капітал» є близькі за значенням, але другий термін є частиною першого.

Капітал є частиною фінансових ресурсів, введених в обіг для отримання доходу. Лише активний капітал, тобто той, що знаходиться в обігу, сприяє зростанню вартості та продуктивності доходу. Пасивний капітал, як-от кошти, вилучені з обігу (резервні, страхові фонди або «мертвий» капітал від неефективних фінансових вкладень), не виконує свої функції для підтримки виробничого процесу. Крім того, не всі фінансові ресурси, зокрема залучені, стають капіталом [12, с. 10].

Розрізняють елементи капіталу, як власний та позичковий. Власний визначається як інвестований власником капітал і встановлюється виходячи з різниці майна організації і повної суми заборгованості.

Власний капітал формується з статутного капіталу, пайового капіталу, додатково вкладеного капіталу, резервного, нерозподіленого прибутку, неоплаченого капіталу та вилученого.

Статутний капітал — початкове джерело фінансування та основа для створення активів підприємства. Його початковий розмір зазначається у статуті або установчому договорі, які обов'язково подаються до відповідних державних органів під час реєстрації підприємства [12, с. 11].

Пайовий капітал — це статутний капітал, який генерується в споживчих товариствах, кооперативах і сільськогосподарських колективах. Це капітал, розміщений в товаристві на добровільній основі відповідно до установчих документів [12, с. 11].

Додатковий вкладений капітал акумулюється як емісійний дохід в акціонерних товариствах [12, с. 11].

Інший додатковий капітал є результатом дооцінки довгострокових активів та безоплатно отриманих активів [12, с. 11].

Резервний капітал формується з чистого нерозподіленого прибутку за умовами, зазначеними в установчих документах. Наприклад, в товариствах з акціонерною формою власності резервний капітал має становити щонайменше

25% статутного капіталу. Резервний капітал спрямовується на компенсацію фінансових збитків або виплат за привілейованими акціями, а також для погашення різниці між номінальною і ринковою вартістю акцій [12, с. 11].

Нерозподілений прибуток — це чистий прибуток, який реінвестується. Він розраховується, як сукупність нерозподіленого прибутку за попередній рік та чистого прибутку за поточний рік з вирахуванням дивідендів за поточний рік та внесків в резервний капітал (якщо такі проводяться) [12, с. 11]..

Неоплачений капітал — борг засновників підприємства за внесками в статутний капітал [12, с. 11].

Вилучений капітал — це складова капіталу, яка охоплює вартість акцій (або часток). При визначенні сукупного розміру чистих активів вилучений капітал підлягає відрахуванню [12, с. 11].

Наприкінці звітного періоду підприємство подає звітність про власний капітал у визначеному форматі для відображення змін у його структурі протягом року. Щоб забезпечити успішну та рентабельну діяльність, власний капітал мусить становити значну частину ресурсів.

Позичковий капітал є залученим капіталом за допомогою кредитів, випуску та продажу облігацій. Його облік здійснюється у пасиві балансу в таких розділах: II. Забезпечення майбутніх витрат і платежів; III. Довгострокові зобов'язання; IV. Поточні зобов'язання; V. Доходи майбутніх періодів [12, с. 11].

Зміна абсолютної величини власного капіталу українських підприємств, диференційовану за видами економічної діяльності за 2007-2022 роки, представлено на рис. 1.3.

Подані дані ілюструють динамічні зміни у власному капіталі і його питомої ваги у сукупних фінансових ресурсах. Хоча абсолютний показник власного капіталу за обраний період зріс, його відносна частка у сукупних пасивах має стійку тенденцію до зменшення. Це є ознакою негативних тенденцій, що призводять до зменшення фінансової автономії та збільшення частки зовнішніх запозичень.

Структура капіталу визначає співвідношення між власними і запозиченими ресурсами, що використовуються підприємством для фінансування активів у процесі діяльності. Щоб мати значні фінансові здобутки, знижувати ризики, організація мусить докладати зусиль для збалансування джерел фінансування.

Акумуляування фінансових ресурсів з диверсифікованих джерел дає змогу підприємству гнучко реагувати на зміну ринкових умов, щодо збільшення номенклатури продукції та обсягів її випуску. Однак, при цьому важливо підтримувати оптимальний баланс між джерелами фінансування, щоб забезпечити належну фінансову стійкість.

1.2. Структура та якісна характеристика джерел фінансових ресурсів

Для реалізації виробничо-дослідної та підприємницької діяльності застосовують основні категорії ресурсного забезпечення: матеріально-технічні, трудові та фінансові. Основу виробничого процесу становлять матеріальні ресурси. Матеріальні ресурси становлять фундаментом для процесу виробництва, що створюється з внутрішніх, залучених та позичених коштів рис.

1.4.

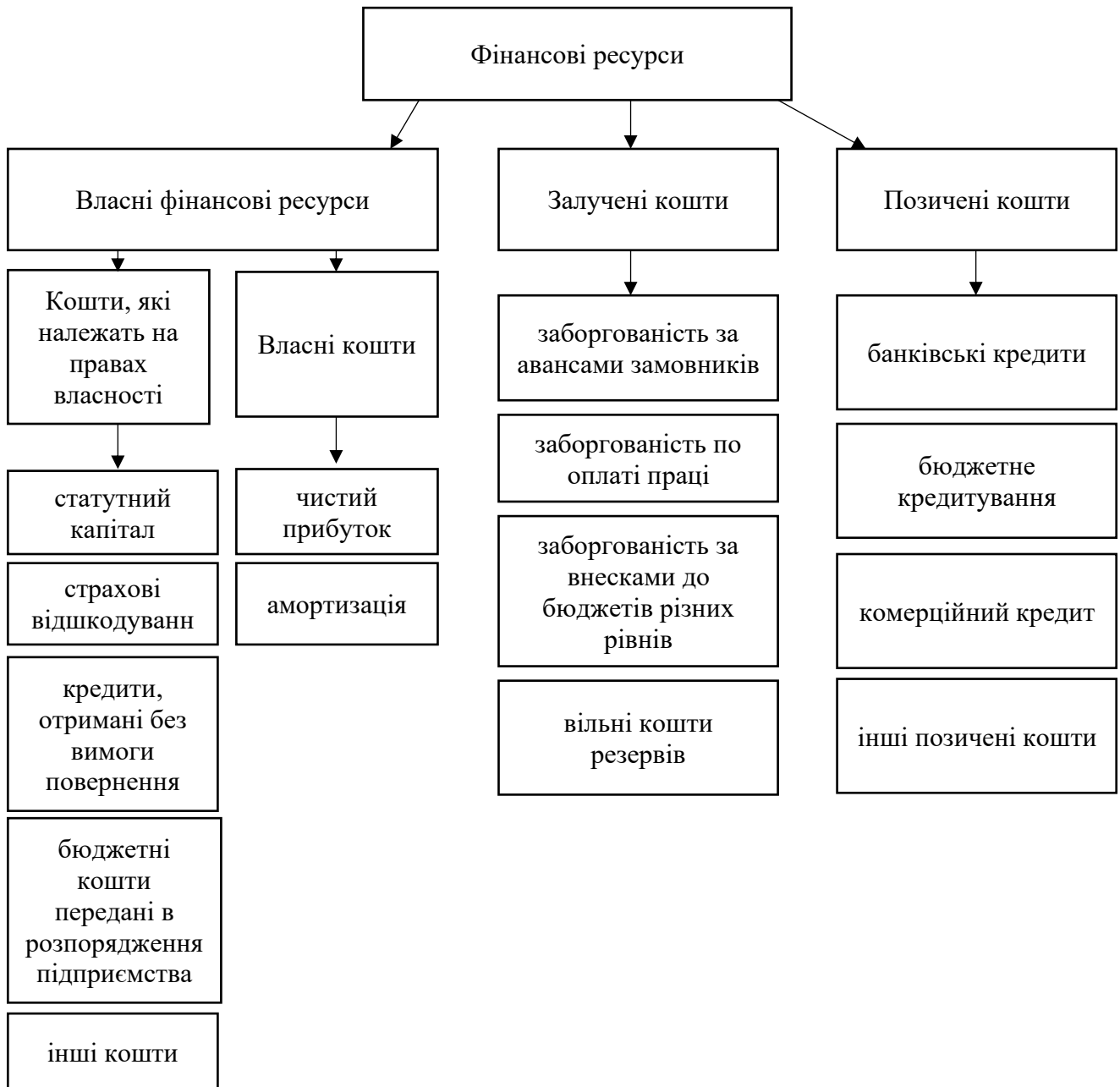

Рис. 1.4. Компоненти фінансових ресурсів підприємства [9, с. 334]

Власні кошти — фінансові активи в постійному русі без обмежень у строках використання. Формуються з чистих активів підприємства, визначені як залишкова вартість після відрахування зобов'язань [9, с. 334].

Позичені кошти — це фінанси, які підприємство залучає на певний строк, за плату та з обов'язковою умовою повернення. Здебільшого вони складаються з коротко- та довгострокових банківських кредитів [9, с. 334].

Залучені кошти — це фінанси, які використовуються в його обігу завдяки чинній системі розрахунків. Вони формуються за рахунок різних видів сталих пасивів підприємства [9, с. 334].

Усі зазначені вище джерела сприяють як формуванню активів, так і забезпеченню функціонування діяльності, що має на меті збільшення прибутку.

Для забезпечення безперервного та результативного функціонування важливо оптимально керувати процесом ресурсозабезпечення. Розумне регулювання фінансовими потоками компанії передбачає наступні основні фази [13, 14, 15]:

- ідентифікація та визначення ключової управлінської проблеми у сфері фінансових ресурсів потребує розв'язання на підставі оцінки минулих результатів;

- розробка та затвердження обґрунтованого управлінського рішення стосовно розподілу фінансових ресурсів та забезпечення його ефективної імплементації;

- проведення результативного аналізу прийнятого рішення задля визначення потенційних напрямів його модифікації чи коригування, а також акумуляція отриманих результатів як управлінського досвіду для його подальшого застосування.

Механізм акумуляції фінансових ресурсів передбачає використання сукупності фінансових стимулів та регуляторів, інструментів, важелів, а також форм і методів і взаємовідносин. Основні складові елементи цього механізму відображені в таблиці 1.2. [13,18].

Критерієм ефективності механізму регулювання фінансовими ресурсами є, система яка дозволяє не тільки оптимально використовувати, але й активно знаходити нові можливості для подальшого розвитку підприємства.

Виступає ключовим чинником у механізмі забезпечення підприємств фінансовими ресурсами. Вона виступає частиною стратегічного планування, зміст якої залежить від обраної концепції фінансового розвитку та напрямів, що визначають процеси управління ресурсами. Фінансова політика включає також

набір заходів, які реалізуються управлінськими органами з метою досягнення цільових показників. Отже, проблема забезпечення фінансової достатності та оптимізація залучення зовнішніх ресурсів для реалізації цільових планів розвитку підприємства набувають першочергового значення в сучасних умовах.

Мобілізації додаткового капіталу підприємства є динамічним процесом, який спрямований на максимальну інтеграцію з зовнішнім середовищем і забезпечення раціонального використання. Важливо знати, які фактори визначають процедура акумуляції фінансових ресурсів і як вони зумовлюють їхню збалансованість [13].

Акумуляція фінансових ресурсів є ефективним під впливом комплексу факторів, які класифікуються як внутрішні (мікрорівень) та зовнішні (макрорівень). Серед внутрішніх чинників варто виділити:

- ступінь деталізації та вдосконалення фінансової структури підприємства;
- аналіз поточного стану ринку продукції;
- оптимізація співпраці з посередниками, забезпечення інтеграції збутової та виробничої стратегій;
- організація забезпечення високої результативності;
- спостереження та аналіз ринку;
- розробка цінової політики на основі виробничих витрат;
- визначення критеріїв відповідності кваліфікаційним вимогам, передача повноважень і встановлення меж відповідальності [19].

До зовнішніх факторів, що детермінують використання ресурсного потенціалу компаній, належать: інфляційні коливання, цінові зміни ресурсів, стан фінансового ринку, економічний стан країни. Всі ці чинники впливають на формування і розподіл ресурсів [13].

Мета та завдання підприємства враховує конкретні умови його роботи, зовнішнього середовища та цілей, поставлених керівництвом. В різні періоди діяльності можуть виникати різноманітні цілі, залежно від вирішуваних завдань. В умовах конкуренції головною стратегією є збільшення прибутку через

збільшення розміру виробництва та розробку ефективної системи оптимізації витрат.

В умовах динамічного середовища підприємствам доступні до використання свої фінансові ресурси в наступних напрямках [20, с. 147]:

- обслуговування зобов'язань перед установами фінансово-банківської системи (податки, страхові внески, відсотки за банківськими кредитами, тощо);
- вкладання власних коштів у капітальні витрати з метою масштабування та модернізації виробничих потужностей, а також імплементації інноваційних технологій і ноу-хау;
- придбання корпоративних фінансових інструментів (акцій та облігацій), що котируються на організованому ринку капіталу;
- залучання ресурсів для соціальних потреб, благодійної діяльності та спонсорства.

Показники ефективності функціонування підприємства оцінюється за допомогою аналітичних показників. Фінансові ресурси, забезпечуючи виробничу діяльність, гарантують її безперервність, що досягається за рахунок узгодженості їхнього використання. Таке цільове залучання фінансових ресурсів, спрямоване на генерування доходу, ініціює їхній процес розширеного відтворення, що сприяє підвищенню усього виробничого процесу на підприємстві [13].

1.3. Методичний апарат оцінювання результативності залучення фінансування

Систематизуючи й узагальнюючи показники генерування фінансових ресурсів виробничого підприємства, для визначення ефективності експлуатації основних та оборотних фондів пропонується застосовувати наступні показники [21, с. 181]:

1. показники обіговості активів;

2. показники результативності використання довгострокових активів.

В таблиці 1.3. індикаторів для оцінювання результативності задіяння виробничих фондів підприємства [21, с. 181].

Ефективність використання капіталу виробничої компанії пропонується оцінювати за допомогою показників, систематизованих у таблиці 1.4. [21, с. 181].

Такий аналіз може допомогти корпоративним структурам забезпечити умови для прискорення обігу активів. Збільшення обігу активів має як прямий, так і непрямий вплив на чистий прибуток, оскільки зменшення періоду обігу активів знижує в них потребу.

Для оцінювання результативності капіталу пропонується розділити показники на: показники оборотності та показники рентабельності капіталу [21, с. 181].

Слід зазначити, що показники ефективності активів підприємства оцінюють ділову активність у першому випадку та результативність його діяльності у другому. Деякі науковці оцінюють ефективність діяльності через абсолютні і відносні величини підприємств.

Показники першої групи дозволяють аналізувати динаміку зростання капіталу та активів у цілому, а також у розрізі їхніх видів за кілька років. У контексті інфляції аналіз цих індикаторів (без відповідного коригування) втрачає економічний зміст. [21, с. 181].

Таблиця 1.5

Показники оборотності активів та пасивів підприємства

Показник	Коефіцієнт оборотності	Середня тривалість одного обороту в днях
Власний капітал	Прибуток від продажів / Середня балансова величина власного капіталу	Середня балансова величина власного капіталу * 370 / Прибуток від продажів
Позиковий капітал	Прибуток від продажів / Середня балансова величина позикового капіталу	Середня балансова величина позикового капіталу * 370 / Прибуток від продажів
Кредити та позики	Прибуток від продажів / Середня балансова величина заборгованості за кредитами і позиками	Середня балансова величина заборгованості за кредитами і позиками * 370 / Прибуток від продажів

Кредиторська заборгованість	Прибуток від продажів / Середня балансова величина кредиторської заборгованості	Середня балансова величина кредиторської заборгованості * 370 / Прибуток від продажів
Заборгованість перед постачальниками та підрядниками	Прибуток від продажів / Середня балансова величина заборгованості постачальникам і підрядникам	Середня балансова величина заборгованості постачальникам і підрядникам * 370 / Прибуток від продажів

В своїй роботі Кустріч Л. О. пропонує використовувати такі показники (таблиця 1.5.) інтенсивності річного обертання власних коштів і зобов'язань [22].

На думку Дорохової Л. М. та Недільської Л. В. для забезпечення якісної оцінки керування фінансовими ресурсами пропонується використовувати інструментарій, що ґрунтується на показниках фінансової стійкості та ефективності використання ресурсів (або оборотності). Ці критерії розглядаються через аналіз індикаторів структури капіталу, оборотності, що забезпечить вимірювання впливу управлінських рішень у сфері фінансових ресурсів на показники прибутковості рентабельності підприємства табл. 1.7 [23, с. 243].

Отже, аналіз зазначених показників можна використовувати задля визначення результативності фінансових ресурсів компанії та прогнозування їх на короткостроковий період. Запропоновані методики є спробою узагальнити і систематизувати різні підходи до розрахунків цих показників контексті прийняття рішень спрямованих на оптимізацію оборотності та ресурсоутворення.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ

2.1. Аналіз фінансового стану підприємства

ТОВ «Яготинський маслозавод». розташовано в Україні, Київська область, місто Яготин. Основними видами діяльності: переробка молока, виробництва масла та сиру. Середньооблікова кількість працівників підприємства складає 758 осіб. З них жінок на керівних посадах - 57 осіб, що становить 8,1% від загальної середньооблікової кількості працівників.

Оцінка змін та складу капіталу підприємства відбувається шляхом формування аналітичного балансу, а також проведення аналізу фінансових показників. За допомогою форми 1 балансу ТОВ "Яготинський маслозавод", що представлені в додатку 1 та додатку 2, було проведено вертикальний аналіз балансу підприємства за 2021-2023 роки, результат розрахунків наведений в додатку 5-8.

За аналізований період, а саме за 2021-2022 роки, баланс збільшився на 454399 тис. грн. або на 29,87 %. Необоротні активи ТОВ “Яготинський маслозавод” зменшилися на 8490 тис. грн. або на 1,97%, також питома вага знизилась на 7,57%, причиною є зменшення основних засобів на 27710 тис. грн. або 6,9% та зменшення нематеріальних активів на 1373 тис. грн. або на 47,33%. Це є моментом позитивним, бо оборотні активи збільшилися на 472889 тис. грн. або на 39,53 %, і питома вага збільшилася на 7,57%, оскільки оборотні активи мають більшу здатність порівняно з довгостроковими активами генерувати прибуток внаслідок високої швидкості обороту. Оборотні активи переважно складаються із дебіторської заборгованості, частка в загальних активах складає 29,22%. Власний капітал збільшився на 155739 тис. грн. (28,4%), а питома вага збільшилася на 0,14% , причиною цього може бути збільшення нерозподіленого прибутку на 155739 тис. грн. або на 28,7%. Резерви збільшилися на 7321 тис. грн. (2,45%) , але питома вага зменшилася на 3,21% , причиною цього є зменшення

довгострокового кредитування на 13957 тис. грн. або на 34,33%. Поточні пасиви підвищилися на 292439 тис. грн. або на 37,77 %.

За аналізований період фінансовий стан ТОВ “Яготинський маслозавод” покращився з точки зору структури пасивів:

фінансова стійкість зросла за рахунок значного збільшення капіталу (майже на 10 п.п.), повністю забезпеченого нерозподіленим прибутком;

залежність від позикових коштів зменшилася, оскільки їхня загальна частка в балансі скоротилася;

позитивний зсув у довгостроковій заборгованості (скорочення кредитів банків) нівелюється зростанням короткострокових кредитів;

найбільше скорочення відбулося за внутрішніми розрахунками, що компенсувало зростання короткострокових кредитів і сприяло загальному зменшенню зобов’язань.

Загальна сума пасивів зросла на 135561 тис. грн (6,68%), що вказує на розширення його активів за рахунок нових джерел фінансування. Спостерігається суттєва позитивна структурна зміна у джерелах фінансування: частка власного капіталу зросла з 33,76% до 43,44% (збільшення на 9,67 п.п.), частка позикового капіталу зменшилася (з 66,23% до 56,57%).

Підприємство продемонструвало високу прибутковість, що дозволило зміцнити його фінансову базу, хоча й покладалося на додаткове короткострокове банківське фінансування.

Крім аналізу активів балансу загалом, фінансовий майновий аналіз включає оцінку структурних та динамічних змін окремих видів активів. Він також передбачає розрахування різних ключових індикаторів, які відображають структуру, динаміку змін та рівень продуктивності використання ресурсів фірми.

В таблиці 2.1. та 2.2. представлено аналіз складу, співвідношення та тенденцій зміни довгострокових активів ТОВ “Яготинський маслозавод” за 2021-2023 рр.

Таблиця 2.1.

Аналіз складу та змін необоротних активів
ТОВ “Яготинський маслозавод” за 2021-2022 роки

Назва активу	2021	2022	Відхилення
Майно (активи) - разом	1574720	2029079	454399
Необоротні активи, в т. ч.	433579	423089	-8490
у % до майна	27%	21%	-7%
нематеріальні активи	2901	1528	-1373
у % до необоротних активів	0,77%	0,36%	-0,31%
основні засоби	417351	390341	-27710
у % до необоротних активів	97%	92%	-4%

З проведеного аналізу складу та змін в необоротних активах ТОВ “Яготинський маслозавод” за 2021-2022 роки можна виділити наступне: у 2022 р., довгострокові активи формували 21% від вартості активів підприємства. При цьому, основні засоби були домінуючим компонентом у цій групі, займаючи 92% її структури. Необоротні активи на кінець 2022 року зменшилися на 7%, це є моментом позитивним оскільки підприємство із “легкою” структурою має більшу мобільність і можуть гнучко реагувати на коливання ринкового середовища.

З проведеного аналізу складу і динаміки необоротних активів ТОВ “Яготинський маслозавод” за 2022-2023 роки слід виділити наступне: склад довгострокових активів залишилася безмін, що складає 21%, як і у 2022 році, у структурі необоротних активів значну частку займають основні засоби, цілих 93%, що більше на 1%. На кінець 2023 року склад необоротних активів залишилася безмін, це є моментом позитивним, так як залишається позитивна тенденція, як і у 2022 р.

Таблиця 2.2.

Аналіз складу та динаміки необоротних активів
ТОВ “Яготинський маслозавод” за 2022-2023 роки

Назва активу	2022	2023	Відхилення
Майно (активи) - разом	2027019	2174580	135571
Необоротні активи, в т. ч.	424079	447473	23384
у % до майна	20,9%	20,8%	0,1
нематеріальні активи	1 528	1 295	-233
у % до необоротних активів	0,35%	0,28%	-0,07%
основні засоби	390541	415708	25077
у % до необоротних активів	92%	93%	1%

Крім дослідження необоротних активів слід провести аналіз обігового капіталу підприємства, які представленні в таблицях 2.3. та 2.4.

Таблиця 2.3.

Аналіз обігових активів ТОВ “Яготинський маслозавод”
за 2021-2022 роки

Назва активу	2021	2022	Відхилення
Майно (активи) – всього	1574720	2027019	454399
Оборотні активи, в т.ч.	1142051	1704930	472889
у % до майна	73%	79%	7%
Оборотні виробничі фонди, в т.ч.	175757	175475	-192
у % до оборотних активів	15%	10%	-4,20%
запаси	175757	175475	-192
у % до оборотних виробничих фондів	100%	100%	0%
Фонди обігу, в т. ч.	1008077	1447283	439207
у % до оборотних активів	88%	90%	2%
дебіторська заборгованість	940437	1427725	487289
у % до фондів обігу	93%	99%	5%
у % до майна	70%	70%	11%
поточні фін. інвестиції	31792	7818	-23874
до фондів обігу	2,8%	0,5%	-2,3%

витрати майбутніх періодів	377	452	75
у % до фондів обігу	0,04%	0,01%	-0,03%
інші оборотні активи	3879	4470	591
у % до фондів обігу	0,38%	0,31%	-0,08%

Отже, оборотні активи ТОВ “Яготинський маслозавод” займають переважну частину у структурі активів за 2022 рік, що складає 79%. Домінуючою складовою оборотного капіталу є запаси ТМЦ 90%, які майже складаються з дебіторської заборгованості 99%. За 2022 рік дебіторська заборгованість збільшилася на 487289 тис. грн. (10%).

Отже, оборотні активи ТОВ “Яготинський маслозавод” займають переважну частину у структурі активів за 2023 рік, що складає 79%, як і у 2022 році. Основна частка оборотних активів припадає на виробничі запаси 91%, що на 1% більше ніж минулого року, які майже складаються з дебіторської заборгованості 95%, що менше на 4% ніж у 2022 році. Протягом 20223 року дебіторська заборгованість збільшилась на 54582 тис. грн. За 2023 рік вартість дебіторської заборгованості зменшилася на 2% у порівнянні з 2022 р.

Таблиця 2.4.

Аналіз обігового капіталу ТОВ “Яготинський маслозавод”
за 2022-2023 роки

Назва активу	2022	2023	Відхилення
Майно (активи) – всього	2029119	2174580	135571
Оборотні активи, в т.ч.	1704930	1717107	112177
у % до майна	79%	79%	0
Оборотні виробничі фонди, в т.ч.	175475	192592	27127
у % до оборотних активів	10%	11%	1%
запаси	175475	192592	27127
у % до оборотних виробничих фондів	100%	100%	0
Фонди обігу, в т. ч.	1447283	1575558	118275
у % до оборотних активів	90%	91%	1%
дебіторська заборгованість	1427725	1481307	54582

у % до фондів обігу	99%	95%	-4%
у % до майна	70%	78%	-2%
поточні фін. інвестиції	7 818	41 043	33 225
до фондів обігу	0,54%	2,72%	2%
витрати майбутніх періодів	452	0	-452
у % до фондів обігу	0,01%	0	-0,01%
інші оборотні активи	5470	3175	-2 305
у % до фондів обігу	0,31%	0,14%	-0,17%

Критерії оцінки майна підприємства охоплюють аналіз структури, тенденцій руху та результативності залученого капіталу, доповнюючи висновки, отримані в результаті стратегічного аналізу. В таблиці 2.5. представлено аналітичні критерії майнового стану ТОВ “Яготинський маслозавод” за 2021-2023 рр.

Отже, індикатори майна ТОВ “Яготинський маслозавод” свідчать про передкризовий рівень. За аналізований період підприємство зменшило кошти в основні засоби в розмірі 1743 тис. грн, Це вказує на звуження можливостей розширення основної бізнес-активності компанії. Відповідно, станом на завершення 2023 року, вагомість діючої цінності виробничого обладнання у сукупних активах зменшився на 0,07 пункти. Індикатори зносу та придатності на 2023 рік за нормативним значенням знаходяться у передкризовому рівні, це імовірно вказує на погіршення фізичної придатності виробничого обладнання та необхідності оновлення активів для забезпечення стабільності підприємства.

Таблиця 2.5

Оцінка критеріїв майнового стану
ТОВ “Яготинський маслозавод” за 2021-2023 роки

Показник	2021	2022	2023	відхилення	Нормативне значення
Кошти в розпорядженні	1574720	2029119	2174580	589970	Зростання
Первісна вартість основних засобів	773771	811915	898932	125171	-

Залишкова вартість основних засобів	415251	390531	415708	-1743	-
Знос основних засобів	357510	421377	483374	-127 814	-
Коефіцієнт реальної вартості ОЗ у майні підприємства	0,27	0,21	0,19	-0,07	-
					< 0,2 – оптимальний рівень; 0,2-0,5 – прийнятний рівень; 0,5-0,8 – передкризовий рівень; >0,8 – критичний рівень
Коефіцієнт зносу ОЗ	0,42	0,49	0,47	0,05	
					> 0,8 – оптимальний рівень; 0,5-0,8 – прийнятний рівень; 0,2-0,5 – передкризовий рівень; <0,2 – критичний рівень
Коефіцієнт придатності	0,47	0,48	0,51	-0,04	

Діагностика ліквідності активів і пасивів передбачає зіставлення активів, упорядкованих за рангами ліквідності.

В таблиці 2.7. виконано групування активів ТОВ “Яготинський маслозавод” за критерієм ліквідності.

Таблиця 2.6

Групування активів ТОВ “Яготинський маслозавод”
за критерієм ліквідності за 2021-2023 роки

Умовне позначення	Назва	Елементний склад	2021 рік, тис. грн.	2022 рік, тис. грн.	2023 рік, тис. грн.
A1	Активи з абсолютною ліквідністю (абсолютно ліквідні)	Гроші та їх еквіваленти	31792	7818	41043
A2	Активи зі швидкою ліквідністю (швидко ліквідні)	Дебіторська заборгованість	940437	1427725	1481307

A3	Активи з повільною ліквідністю (повільно ліквідні)	Витрати майбутніх періодів, запаси	179913	170387	194757
A4	Активи з важкою ліквідністю (важко ліквідні)	Підсумок необоротних активів	432379	424079	447473
АКТИВ (разом)		Підсумок вартості усіх активів	1574720	2025019	2174580

В таблиці 2.7. представлено зобов'язання ТОВ “Яготинський маслозавод” за строком їх погашення.

Таблиця 2.7.

Аналіз зобов'язань ТОВ “Яготинський маслозавод” за строком їх погашення за 2021-2023 рр.

Група зобов'язань	Назва	Елементний склад	2021 рік, тис. грн.	2022 рік, тис. грн.	2023 рік, тис. грн.
П1	Найбільш термінові пасиви	Поточна кредиторська заборгованість	273718	291078	321139
П2	Короткострокові пасиви	Короткострокові кредити та зобов'язання, що не відносяться до найбільш термінових пасивів	400492	388004	508039
П3	Довгострокові пасиви	Довгострокові зобов'язання	247534	253855	239317
П4	Постійні пасиви	Пасиви, пов'язані з формуванням цільового фінансування	527401	785040	941195
ПАСИВ (разом)		Підсумок вартості зобов'язань	1574720	2027019	2174580

Баланс абсолютно ліквідний, за умови

$$A1 \geq П1, A2 \geq П2, A3 \geq П3, A4 \geq П4.$$

На основі таблиць 2.7. та 2.7. проведено оцінка умов ліквідності балансу ТОВ “Яготинський маслозавод” за 2021-2023 роки (табл. 2.8).

Таблиця 2.8

Перевірка умов ліквідності балансу
ТОВ “Яготинський маслозавод” за 2021-2023 роки

Групи активів на 2021 рік	Знак порівняння	Групи пасивів на 2021 рік	Умова $A_n \geq P_n$	Групи активів на 2022 рік	Знак порівняння	Групи пасивів на 2022 рік	Умова $A_n \geq P_n$	Групи активів на 2023 рік	Знак порівняння	Групи пасивів на 2023 рік	Умова $A_n \geq P_n$
тис. грн.	</ >/ =	тис. грн.	+/-	тис. грн.	</ >/ =	тис. грн.	+/-	тис. грн.	</ >/ =	тис. грн.	+/-
31 792	<	273 718	-	7 818	<	291 078	-	41 043	<	321 139	-
940 437	>	400 492	+	1 427 725	>	388 004	+	1 481 307	>	508 039	+
179 913	<	247 574	-	170 387	<	253 895	-	194 757	<	239 317	-
432 579	<	529 401	-	424 089	<	785 040	-	447 473	<	940 195	-

Отже, проводячи зіставлення найбільш ліквідних коштів з поточними боргами, ми можемо визначити, що показник абсолютної платоспроможності вказує на відсутність ліквідності за 2023 рік і ризики неплатоспроможності в короткостроковий.

На основі порівняння важко ліквідних активів з постійними пасивами сигналізує про проблеми з поточною платоспроможністю на 2023 рік і ймовірність неплатоспроможності в довгостроковий період.

Після аналізу ліквідності балансу слід проаналізувати фінансову стабільність ТОВ “Яготинський маслозавод” (таблиці 2.9).

Таблиці 2.9

Аналітичні показники фінансової стабільності
ТОВ “Яготинський маслозавод” за 2021-2023 роки

Показник	на 2021 рік	на 2022 рік	на 2023 рік	відхилення	Нормативне значення
Коефіцієнт автономії	0,337	0,338	0,434	0,098	0,5-0,7; підвищення
Коефіцієнт фінансової залежності	1,974	1,972	2,302	-0,772	Менше ніж 2; зменшення

Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	0,774	0,772	0,577	-0,098	0,4-0,5; зменшення
Коефіцієнт фінансового ризику	1,97	1,97	1,302	-0,772	Менше ніж 1, зменшення
Коефіцієнт фінансової стабільності	0,507	0,510	0,778	0,271	Більше ніж 1, збільшення

Таким чином, виходячи із дослідження індикаторів економічної стабільності ТОВ «Яготинський маслозавод» 2021-2023 років, дозволено сформулювати такі аналітичні підсумки. У 2023 р. коефіцієнт автономії становить 0,434 тобто 43,4% активів з внутрішніх джерел і 57,5 % за рахунок залученого капіталу. Це є моментом негативним, оскільки підприємство більше залежне від залучених коштів.

Значення коефіцієнтів не відповідає нормативним, але прослідковуються зміни показників, які відповідають нормативним значенням. Така ситуація є ознакою раціонального та продуктивного ведення господарської діяльності і в майбутньому відповідність показників до нормативних значень.

Найбільш відомою моделлю для оцінки ймовірності банкрутства є п'яти факторна модель Альтмана, яка представлена в формулі 2.1.:

$$A = 1,2 \cdot X_1 + 1,4 \cdot X_2 + 3,3 \cdot X_3 + 0,7 \cdot X_4 + 1,0 \cdot X_5 \quad (2.1)$$

Еталонні рівні Z-рахунку Альтмана такі: коли індикатор менший за 1,8, тоді ризик фінансової неспроможності (банкрутства) є надзвичайно значним, що складає понад 80%; якщо $1,81 < A < 2,7$, що означає вірогідність банкрутства від 40% до 50%; якщо $2,71 < A < 2,99$, що означає вірогідність банкрутства від 15% до 20%; і якщо $A > 3$, то вірогідність банкрутства мінімальна.

В таблиці 2.10. виконано розрахунок вірогідності банкрутства ТОВ «Яготинський маслозавод» станом на 31.12.2023 р.

Таблиця 2.10

Розрахунок показників вірогідності банкрутства

ТОВ “Яготинський маслозавод” на 31.12.2023 р.

Фактор	Найменування	Коефіцієнт моделі	Значення фактору	Значення фактору з урахуванням коефіцієнту
X ₁	оборотний капітал/ валюти балансу	1,29	0,79	0,95
X ₂	нерозподілений прибуток / валюта балансу	1,5	0,39	0,54
X ₃	валовий прибуток/ валюта балансу	3,3	0,41	1,34
X ₄	власний капітал/ вартість зобов'язань	0,69	0,77	0,47
X ₅	виторг від реалізації/ валюта балансу	1	2,32	2,32
	Коефіцієнт Альтмана			5,71

На основі розрахунків показника вірогідності банкрутства ТОВ “Яготинський маслозавод” на 31.12.2023 р. можна сказати, що існує низька загроза банкрутства.

2.2. Діагностика джерел фінансового потенціалу підприємства

Майно компанії утворюється через застосування власних коштів і боргових ресурсів, а їх співвідношення відображає особливості фінансового стану. В аналізі особливу увагу приділяють визначенню потреби у власних оборотних засобах, що визначається відхиленням власного капіталу від необоротних фондів.

В таблиці 2.11. та 2.12. представлено аналіз дослідження фінансових джерел ТОВ “Яготинський маслозавод” за 2021-2023 роки.

Виходячи із дослідження економічних засобів ТОВ “Яготинський маслозавод” за 2021-2022 роки можна сформулювати такі аналітичні підсумки. Власні джерела у необоротних активах складає 40%, що менше на 3%. Частка

зовнішнього капіталу 70%, що більше на 3% і не відповідає нормативним значенням, зменшення в динаміці. Питома вага власних коштів в оборотних активах дорівнює 32 відсоткам, що більше на 2% проти минулого року. Частка позикових коштів у оборотних активах складає 78%, що менше на 2% проти минулого року, це є моментом позитивним, так як дотримується нормативне значення динаміки змін.

Таблиця 2.11

Аналіз фінансового забезпечення підприємства
ТОВ “Яготинський маслозавод” за 2021-2022 роки

Показник	за 2021 рік	за 2022 рік	відхилення	Нормативне значення
Чистий робочий капітал	97822	270951	174129	0; зростання
Капіталізовані джерела	777975	938 935	171970	Збільшення
Чисті активи	777975	938935	171970	Збільшення
Власні оборотний капітал	97822	270951	174129	Позитивне; збільшення
Власний оборотний капітал (ВОК)	344397	514847	170450	>0; зростання
Позиковий капітал	1045219	1343979	298770	Не існує
Частка власного капіталу у необоротних активах	0,43	0,39	-0,04	>0; зростання
Частка позикового капіталу у необоротних активах	0,65	0,62	0,03	Зменшення в динаміці
Частка власного капіталу у оборотних активах	0,30	0,35	0,05	>0; зростання
Частка позикового капіталу у оборотних активах	0,86	0,78	-0,08	Зменшення в динаміці
Золоте правило балансу	1,80	2,21	0,42	Дорівнює або більше ніж 1
Золоте правило довгострокового фінансування	0,62	0,51	-0,11	Дорівнює або менше ніж 1
Золоте правило короткострокового фінансування	1,43	1,47	0,04	Дорівнює або більше ніж 1

Як у поточних, так і в довгострокових фондах, питома вага залученого фінансування є значнішою, це вказує на надмірну залежність від кредиторів, ресурсів інвестування та потенційного збільшення ризиків сплати зобов'язань. Золоте правило балансу становить 2,21, що більше на 0,42 і нормативне значення дотримується. Золоте правило довгострокового фінансування становить 0,45, що на 0,11 менше ніж минулого року і нормативне значення дотримується. Золоте правило короткострокового фінансування становить 1,47, що більше на 0,04 ніж у 2021 році і нормативне значення дотримується.

Таблиця 2.12

Аналіз джерел фінансових ресурсів
ТОВ “Яготинський маслозавод” за 2022-2023 роки

Показник	за 2022 рік	за 2022 рік	відхилення	Нормативне значення
Чистий робочий капітал	270951	492722	231771	0; зростання
Капіталізовані джерела	938935	1179511	240577	Збільшення
Чисті активи	938935	1179511	240577	Збільшення
Власні оборотний капітал	270951	492722	231771	Позитивне; збільшення
Власний оборотний капітал (ВОК)	514847	732038	217192	>0; зростання
Позиковий капітал	1343979	1224385	-119594	Не існує
Частка власного капіталу у необоротних активах	0,40	0,43	0,03	>0; зростання
Частка позикового капіталу у необоротних активах	0,60	0,63	-0,03	Зменшення в динаміці
Частка власного капіталу у оборотних активах	0,31	0,43	0,12	>0; зростання
Частка позикового капіталу у оборотних активах	0,78	0,57	-0,11	Зменшення в динаміці

Золоте правило балансу	2,21	2,74	0,42	Дорівнює або більше ніж 1
Золоте правило довгострокового фінансування	0,45	0,38	-0,07	Дорівнює або менше ніж 1
Золоте правило короткострокового фінансування	1,45	1,73	0,28	Дорівнює або більше ніж 1

Питома вага власних коштів у довгострокових активах ТОВ “Яготинський маслозавод” за 2022-2023 роки становить 47%, що на 7% більше ніж минулого року. Частка позичкових коштів становить 53%, на 7% менше показників минулого періоду. Рівень забезпеченості власним капіталом у поточних засобах становить 43%, що на 11% більше ніж минулого року. Рівень позикового капіталу у оборотних активах становить 57%, що на 11% менше ніж минулого року. Як ми бачимо якщо зіставити із попереднім роком, питома вага власних коштів у поточних та довгострокових фондах (активах) зростає, що є моментом позитивним оскільки зменшує залежність від фінансування та про ефективну обрану політику. Золоте правило балансу становить 2,74, що більше на 0,42 ніж минулого року і нормативне значення дотримується. Золоте правило довгострокового фінансування становить 0,38, що менше на 0,07 ніж минулого року і нормативне значення дотримується. Золоте правило короткострокового фінансування становить 1,74, що більше на 0,27 і нормативне значення дотримується.

2.3. Оцінка результативності використання фінансових ресурсів підприємства

При проведенні економічного дослідження, індикатори господарської активності дозволяють визначити результативність застосування коштів компанії, відображаючи рівень операційного та фінансового управління, а також потенціал його подальшого розвитку.

Проводячи аналіз слід акцентувати увагу на оцінці результативності ресурсо забезпечення, динаміці реалізації продукції та прибутку. Важливо, щоб

темпи зростання реалізації перевищували темпи приросту авансованих ресурсів, а прибутковість вища за темп зростання реалізації. Оцінювання господарської активності можливо здійснити через вивчення тенденцій та зіставлення швидкості збільшення головних абсолютних індикаторів згідно із «базовим принципом» економічного розвитку (формулі 2.2):

$$100\% < T_a < T_{чд} < T_{чп} \quad (2.2)$$

де T_a - це темп зростання активів;

$T_{чд}$ - це темп зростання чистого доходу;

$T_{чп}$ - темп зростання чистого прибутку.

В таблиці 2.13. та 2.14. представлено темпи зростання названих показників економіки:

Таблиця 2.13

Темпи зростання абсолютних показників “золотого правила” економіки
ТОВ “Яготинський маслозавод” за 2021-2022 роки

Назва активу	за 2021 рік, тис. грн.	за 2022 рік, тис. грн.	Відхилення	Приріст
Активи (середнє)	1574720	2027019	454399	129%
Чистий дохід	3107771	3737091	729430	120%
Чистий прибуток	0	155 739	155739	-

Підприємство ТОВ “Яготинський маслозавод” працювало збитково 73319 тис. грн. тому оцінку ділової активності буде проведено за 2022-2023 роки.

Таким чином, компанія ТОВ «Яготинський маслозавод» збільшує свій фінансовий потенціал та обсяги основної діяльності через те, що темп активів більший за 100% і темп доходу перевищує темп активів, це говорить про ріст виторгу від економічної бази (активів), причиною цього є посилення інтенсивності використання наявних фондів у діяльності. Темп чистого прибутку

вищий за темп доходу вказує, що прибуток зростає швидше ніж обсяги реалізованої продукції усього капіталу внаслідок підвищення рівня прибутковості операцій. Як результат за 2022-2023 роки підприємство ТОВ “Яготинський маслозавод” збільшив ділову активність згідно параметрів економічного розвитку.

Таблиця 2.14

Швидкість збільшення головних індикаторів «базового принципу» економічного розвитку ТОВ “Яготинський маслозавод” за 2022-2023 роки

Назва активу	за 2022 рік, тис. грн.	за 2023 рік, тис. грн.	Відхилення	Приріст
Активи (середнє)	2027019	2174580	135571	107%
Чистий дохід	3737091	4857277	1121175	130%
Чистий прибуток	155739	255170	99521	174%

$$100\% < T_a < T_{чд} < T_{чп} = 100\% < 107\% < 130\% < 174\%$$

Рівень ефективності системи керування підприємством визначається швидкістю обігу його ресурсів, оскільки прискорення оборотності сприяє покращенню відповідних показників. Хоча нормативних значень для коефіцієнтів оборотності не встановлено, загальноприйнято вважати, що чим швидше ресурси обертаються, тим це вигідніше для підприємства. Разом із високою рентабельністю, прискорення обороту ресурсів є однією із головних причин посилення економічної стійкості компанії. Низькі значення коефіцієнтів оборотності можуть вказувати на недостатню ефективність використання виробничих потужностей, надмірне накопичення запасів або збільшення дебіторської заборгованості. Чим вища швидкість обігу ресурсів, тим менше необхідно їх для господарських операцій, це сприятливо відбивається на сукупній продуктивності компанії.

На основі розрахунків середніх значень показників майна та капіталу ТОВ “Яготинський маслозавод” за 2021-2023 рр., які представлені в додатку 9 та 10,

було сформовано таблицю 2.15. в якій представлено розрахунок чинників використання капіталу ТОВ “Яготинський маслозавод”.

Таблиця 2.15

Оцінка показників оборотності капіталу
ТОВ “Яготинський маслозавод” за 2021-2023 рр.

Показник	за 2022 рік, тис. грн.	за 2023 рік, тис. грн.	Відхилення	Бажана тенденція
Чистий дохід від реалізації продукції	3737091,00	4857277,00	1121175,00	
Середній розмір активів/ капіталу	1801819,50	2097799,50	294980,00	
Середній розмір необоротних (постійних) активів	428334,00	435781,00	7447,00	
Середній розмір оборотних активів	1373485,50	1771018,50	287533,00	
Середній розмір власного капіталу	707220,50	812717,50	205397,00	
Середній розмір робочого капіталу	429721,00	723442,00	193821,00	
Середній розмір запасів	175571,00	179028,50	13477,50	
Середній розмір дебіторської заборгованості	1183580,50	1454017,00	270435,50	
Середній розмір кредиторської заборгованості	543350,00	577700,00	33250,00	
Чистий прибуток	155739,00	255170,00	99521,00	
Середній розмір нерозподіленого прибутку	701895,50	807292,50	205397,00	
Власний капітал на кінець року	785040,00	940195,00	255155,00	
Коефіцієнт оборотності активів	2,03	2,35	0,24	Збільшення порівняно з мин. періодом
Коефіцієнт трансформації капіталу	2,05	2,31	0,24	Збільшення порівняно з мин. періодом
Оборотність постійних активів (фондовіддача)	8,72	11,15	2,42	Збільшення порівняно з мин. періодом
Оборотність оборотних активів, оборотів	2,73	2,95	0,20	Збільшення порівняно з мин. періодом

Тривалість обороту оборотних активів, днів	132,35	123,11	-9,24	Зменшення порівняно з мин. періодом
Оборотність власного капіталу, оборотів	7,15	5,98	-0,18	Збільшення порівняно з мин. періодом
Тривалість обороту власного капіталу, днів	58,51	70,23	1,72	Зменшення порівняно з мин. періодом
Оборотність робочого капіталу, оборотів	8,70	7,79	-0,91	Збільшення порівняно з мин. періодом
Оборотність запасів, оборотів	22,57	27,13	4,57	Збільшення порівняно з мин. періодом
Тривалість обороту запасів, днів	15,95	13,27	-2,78	Зменшення порівняно з мин. періодом
Оборотність дебіторської заборгованості, оборотів	3,17	3,34	0,18	Збільшення порівняно з мин. періодом
Тривалість обороту дебіторської заборгованості, днів	114,05	107,77	-7,28	Зменшення порівняно з мин. періодом
Тривалість операційного циклу, днів	130,00	121,03	-8,97	Зменшення порівняно з мин. періодом
Оборотність кредиторської заборгованості, оборотів	7,88	8,42	1,55	Збільшення порівняно з мин. періодом
Тривалість обігу кредиторської заборгованості, днів	52,37	42,74	-9,72	Зменшення порівняно з мин. періодом
Тривалість циклу, днів	77,74	78,30	0,77	Зменшення порівняно з мин. періодом
Період повернення власного капіталу, років	3,90	3,18	-0,72	Зменшення порівняно з мин. періодом
Коефіцієнт сталості економічного розвитку.	0,88	0,87	-0,02	Збільшення порівняно з мин. періодом
Відношення нерозподіленого прибутку до активів	0,39	0,51	0,12	Збільшення порівняно з мин. періодом

Аналіз таблиці 2.15 свідчить про загальне покращення використання ресурсів, що підтверджується позитивною динамікою фінансових показників. Виходячи із визначення обіговості капіталу ТОВ “Яготинський маслозавод” за 2021-2023 рр. визначено, що коефіцієнт обіговості активів та трансформації зріс на 0,24, бажана тенденція дотримується. Швидкість обігу необоротних фондів підвищилася на 2,42 рази якщо зіставити із попереднім періодом, сприятливий напрямок зберігається. Коефіцієнт оборотності поточних засобів зріс на 0,20 одиниці якщо зіставити із попереднім періодом, сприятливий напрямок зберігається. Час одного обігу поточних активів скоротився на 9,24 дня, порівняно із попереднім періодом, сприятливий напрямок зберігається. Швидкість обігу власного капіталу знизилася на 0,18 рази якщо зіставити із попереднім періодом, сприятливий напрямок не досягнутий (порушений). Тривалість одного обігу власних коштів зросла на 1,72 дня, порівняно із попереднім періодом, сприятливий напрямок не досягнутий. Оборотність робочого капіталу зменшилася на 0,91, бажана тенденція недотримується. Оборотність запасів збільшилася на 4,57.

Швидкість обігу заборгованості постачальникам зросла на 1,55 рази якщо зіставити із попереднім періодом, сприятливий напрямок зберігається. Час погашення кредиторських боргів скоротився на 9,72 дня якщо зіставити із попереднім періодом, сприятливий напрямок зберігається. Тривалість фінансової конверсії зросла на 0,77 дня якщо зіставити із попереднім періодом, сприятливий напрямок не досягнутий. Період повернення власних інвестицій скоротився на 0,72 рази якщо зіставити із попереднім періодом, сприятливий напрямок зберігається. Індекс фінансової сталості росту зменшився на 0,02 одиниці якщо зіставити із попереднім періодом, сприятливий напрямок порушений. Співвідношення чистого прибутку нераспределенного до майна підвищилося на 0,05 одиниці якщо зіставити із попереднім періодом, сприятливий напрямок зберігається.

Спостерігається суттєве збільшення чистого доходу на 1121175,00 тис. грн та Чистого прибутку на 99521,00 тис. грн., що вказує на зростання прибутковості.

Середній розмір активів/капіталу зріс на 294980,00 тис. грн, а власний капітал на кінець року — на 255155,00 тис. грн., є позитивною тенденцією, що вказує на накопичення ресурсів та зміцнення фінансової бази. Зростання середнього розміру нерозподіленого прибутку та відношення нерозподіленого прибутку до активів (на 0,12) як успішне реінвестування отриманого прибутку у розвиток підприємства. Збільшення коефіцієнта трансформації капіталу (на 0,24) та оборотності постійних активів (фондовіддачі) (на 2,42) вказує на більш інтенсивне використання всього майна та основних засобів для генерування доходу. Період повернення власного капіталу зменшився на 0,72 року, що є дуже позитивним сигналом для власників.

Незважаючи на загальне покращення, є і негативні аспекти:

оборотність робочого капіталу зменшилася на обороту, що пов'язано зі значним зростанням середнього розміру робочого капіталу (на 193821,00 тис. грн), що, ймовірно, випереджає зростання доходу, вказуючи на збільшення обсягів фінансування поточної діяльності;

коефіцієнт сталості економічного розвитку дещо знизився, що є небажаною тенденцією, хоча показник залишається на високому рівні (0,87).

Отже, дослідження індикаторів господарської активності ТОВ “Яготинський маслозавод” за 2021-2023 роки вказує на достатній рівень продуктивності. Аналіз показує, що у 2023 році підприємство продемонструвало високу динаміку розвитку, значно наростивши обсяги реалізації та чистий прибуток. Спостерігається системне зростання активів, особливо в частині операційної діяльності (прискорення обороту запасів). Хоча відзначається уповільнення обороту власного та робочого капіталу, це значною мірою компенсується значним зростанням абсолютної величини цих показників та загальною високою прибутковістю. Підприємство зміцнюється за рахунок акумулювання нерозподіленого прибутку та ефективного використання своїх ресурсів.

На основі додатку 3 та 4 сформовано таблиці 2.17. та 2.17. для аналізу фінансового результату ТОВ “Яготинський маслозавод” за 2021-2023 роки.

Таблиця 2.17

Аналіз результативності фінансових показників
ТОВ “Яготинський маслозавод” за 2021-2022 роки

Показник	за 2021 рік, тис. грн.	за 2022 рік, тис. грн.	абсолютне відхилення, тис.грн.	відносне відхилення, %
Чистий дохід від реалізації продукції	3107771	3737091	729430	20%
Собівартість реалізованої продукції	2784504	3090847	307343	11%
Валовий прибуток	319357	745244	327087	102%
Інші операційні доходи	23550	47037	23377	99%
Інші витрати операційної діяльності	322019	400270	78251	24%
Фінансовий результат від операційної діяльності	20785	291991	271203	1305%
Доходи фінансової діяльності	1745	1512	-233	-13%
Інші фінансові доходи	1 512	1 745	233	15%
Витрати фінансової діяльності	87143	117757	29735	34%
Фінансові витрати	87143	117757	29735	34%
Фінансовий результат від фінансової діяльності	-85397	-115275	-29878	35%
Інші доходи	58750	872	-57778	-98%
Інші витрати	57127	0	-57127	-100%
Фінансовий результат до оподаткування	-73319	177841	241170,00	381%
Чистий фінансовий результат (прибуток, збиток)	-73319	155739	218958,00	347%
Операційні витрати	2721434	3152908	431474,00	17%
Витрати звичайної діяльності	3250792,00	3707894,00	357102,00	11%

Отже, після аналізу фінансового результату ТОВ “Яготинський маслозавод” за 2021-2022 роки можна сформулювати такі аналітичні підсумки. Дохід від реалізованих товарів за 2022 рік зріс на 729 430 тисяч гривень, що дорівнює 20% якщо зіставити із попереднім періодом. Прибуток від операційних процесів (діяльності) суттєво піднявся на 271 203 тисяч гривень (або 1305%), це ймовірно вказує на суттєве підвищення продуктивності головної бізнес-активності (діяльності) компанії. Загальний прибуток зріс на 218 958 тисяч гривень (або 347%), порівняно із попереднім періодом, оскільки у попередньому році фірма зафіксувала збиток у розмірі 73 319 тис. грн. і у 2022 році провела зміни для покращення ситуації.

Таблиця 2.17

Аналіз фінансових результатів
ТОВ “Яготинський маслозавод” за 2022-2023 роки

Показник	за 2022 рік, тис. грн.	за 2023 рік, тис. грн.	абсолютне відхилення, тис.грн.	відносне відхилення, %
Чистий дохід від реалізації продукції	3737091	4857277	1121175	30%
Собівартість реалізованої продукції	3090847	3979309	888472	29%
Валовий прибуток	745244	877957	232713	37%
Інші операційні доходи	47017,00	19109	-27908	-59%
Інші витрати операційної діяльності	400270,00	453029	52759	13%
Фінансовий результат від операційної діяльності	291991	444037	152047	52%
Доходи фінансової діяльності	1512	1837	324	21%
Інші фінансові доходи	1 745	1837	91	5%
Витрати фінансової діяльності	117777	138408	21731	17%
Фінансові витрати	117777	138408	21731	18%
Фінансовий результат від фінансової діяльності	-115275	-137572	-21307	18%

Інші доходи	882	1390	508	58%
Фінансовий результат до оподаткування	177 841	308855	131014	74%
Чистий фінансовий результат (прибуток, збиток)	155 739	255 170	99521	74%
Операційні витрати	3 152 908	3910212	757304	24%
Витрати звичайної діяльності	3707894,00	4570747	972852	27%

Таким чином, виходячи із дослідження підсумків фінансового результату ТОВ «Яготинський маслозавод» за 2022-2023 рр., можна сформулювати такі аналітичні підсумки. Дохід від реалізованих товарів (продукції) зріс на 1 121 175 тисяч гривень (що складає 30% порівняно із попереднім періодом). Прибуток від операційних процесів підвищився на 152 047 тис. гривень (або 52%) порівняно із попереднім періодом. Загальний прибуток зріс на 99 521 тис. грн. (74%) якщо зіставити із попереднім періодом, що вказує на продуктивність обраної стратегії компанії, яку було впроваджено у 2022 році.

Оскільки в 2021 був зафіксований збиток підприємства, варто здійснити оцінку показників рентабельності ТОВ «Яготинський маслозавод» за 2022-2023 рр. (табл. 2.18).

Таблиця 2.18

Аналіз прибутковості ТОВ «Яготинський маслозавод»
за 2022-2023 рр.

Показник	за 2022 рік, тис. грн.	за 2023 рік, тис. грн.	Відхилення
Чистий дохід від реалізації продукції	3737091	4857277	1121175,00
Собівартість реалізованої продукції	3090847	3979309	888472,00
Валовий прибуток	745244	877957	232713,00
Фінансовий результат від операційної діяльності	291991	444037	152047,00
Фінансовий результат до оподаткування	177841	308855	131014,00
Чистий фінансовий результат	155739	255170	99521,00
Операційні витрати	3152908	3910212	757304,00

Витрати звичайної діяльності	3707894,00	4570747,00	972852,00
Середній розмір активів/ капіталу	2029019	2174580	135571,00
Середній розмір необоротних (постійних) активів	424089	447473	23384,00
Середній розмір основних засобів (первісна вартість)	811917	898932	87015,00
Середній розмір обігових активів	1704930	1717107	112177,00
Середній розмір власного капіталу	785040	940195	255155,00
Рентабельність сукупного капіталу	0,07	0,15	0,08
Період окупності капіталу	13,04	8,48	-4,55
Рентабельність власного капіталу	0,23	0,27	0,03
Період окупності власного капіталу	5,40	3,78	-0,72
Рентабельність активів	0,09	0,21	0,08
Рентабельність необоротних активів	0,37	0,45	0,20
Рентабельність основних засобів	0,19	0,28	0,09
Рентабельність оборотних активів	0,14	0,27	0,08
Рівень валового прибутку, рентабельність продажів	0,12	0,14	0,02
Рентабельність реалізованої продукції	0,27	0,23	0,02
Рівень операційного прибутку	0,11	0,14	0,03
Рівень чистого прибутку, рентабельність діяльності	0,05	0,02	0,05
Рентабельність операційних витрат	0,04	0,12	0,04
Рентабельність витрат звичайної діяльності	0,07	0,02	0,02
Загальна рентабельність підприємства	0,38	0,41	0,03

Таким чином, виходячи із дослідження індикаторів прибутковості ТОВ «Яготинський маслозавод» у 2022-2023 рр., можна сформулювати такі аналітичні підсумки. Продуктивність загального капіталу зросла на 0,04 пункти,

якщо зіставити із попереднім періодом. Період повернення інвестицій скоротився на 0,72 рази, порівняно із попереднім періодом. Продуктивність вкладених активів підвищилася на 0,04 пункти, якщо зіставити із попереднім періодом. Рентабельність нетекучих засобів зросла на 0,20 пункти, порівняно із попереднім періодом. Рентабельність основного обладнання підвищилася на 0,09 пункти, якщо зіставити із попереднім періодом. Рентабельність поточних активів збільшилася на 0,08 пункти, порівняно із попереднім періодом. Індекс валового доходу зріс на 0,01 пункти, якщо зіставити із попереднім періодом. Рентабельність реалізованих товарів (продукції) підвищилася на 0,01 пункти, порівняно із попереднім періодом. Індекс операційного прибутку зріс на 0,01 пункти, якщо зіставити із попереднім періодом. Рівень чистого прибутку збільшився на 0,01 пункти, порівняно із попереднім періодом. Рентабельність понесених операційних витрат підвищилася на 0,02 пункти, якщо зіставити із попереднім періодом. Рентабельність витрат основної діяльності зросла на 0,02 пункти, порівняно із попереднім періодом. Загальна прибутковість діяльності компанії збільшилася на 0,09 пункти, якщо зіставити із попереднім періодом. ТОВ “Яготинський маслозавод” має невисокі, але стабільні показники рентабельності і резерви для її підвищення.

РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА ЗАХОДІВ З УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Моделювання механізму генерації капіталу підприємства

Методологія керування фінансовими ресурсами забезпечує підприємство практичними інструментами й підходами для реалізації стратегічних результатів. Вона охоплює такі елементи, як бюджетування, фінансовий аналіз, управління ризиками, оптимізація витрат, інвестиційне планування та прогнозування грошових потоків [24]. Застосування методів дозволяє ефективно розподіляти наявні ресурси, знижувати рівень фінансових ризиків і підвищувати рентабельність діяльності відповідно до визначених стратегічних орієнтирів. І як результат підвищується загальна ефективність функціонування підприємства.

Крім того, застосування новітніх інструментів дозволяє не лише виконувати поставлені фінансові плани, а й оперативно адаптуватися до зовнішніх умов, реагувати на внутрішні виклики та зберігати сталий розвиток у межах обраної стратегії та місії. Загалом ефективна методологія управління фінансами є запорукою підвищення конкурентоспроможності підприємства й досягнення його довгострокового успіху.

Під час формуванні фінансових ресурсів потрібно врахувати бюджетування. Воно надасть можливість ретельно планувати доходи і витрати, що в свою чергу сприятиме зниженню фінансових ризиків і запобіганню надмірним витратам. Фінансовий аналіз також є ключовим інструментом, бо дозволяє виявляти проблемні аспекти та знаходити шляхи для її оптимізації.

По-друге, треба врахувати управління фінансовими загрозами, яке охоплює процес виявлення, оцінки, контролю та мінімізації потенційних загроз, що впливають на фінансову стабільність і кінцевий результат діяльності компанії.

І останнє, оптимізація витрат, яка полягає у пошуках та реалізації заходів зі зниження витрат без втрати якості продукції або послуг. Вона ґрунтується на аналізі витрат для виявлення надлишкових або неефективних витратних статей.

До елементів оптимізації належать вибір найбільш вигідних постачальників, раціональне управління товаро-матеріальними запасами, стандартизація та вдосконалення виробничих і фінансових процесів, а також впровадження енергоефективних рішень [24].

Всі управлінські механізми мають дві взаємопов'язані сторони: об'єктивну та суб'єктивну. Об'єктивна сторона механізму, відображає його залежність від об'єктивних економічних законів. Однак цей механізм також має суб'єктивний аспект, оскільки він формується керівництвом підприємства для вирішення конкретних завдань на певному етапі його діяльності.

Практичне значення цієї моделі полягає в її здатності впорядковувати та вдосконалювати процеси залучення фінансовими ресурсами. Завдяки її використанню підприємство може чітко ідентифікувати джерела фінансування, ефективно розподіляти грошові кошти, обирати найбільш доцільні стратегії залучення капіталу та знижувати рівень фінансових ризиків.

У результаті забезпечується фінансова стабільність підприємства, створюються умови для його сталого розвитку. Отже, модель є ключовим інструментом для досягнення зростання та впровадження інновацій, що потребують належного фінансування, і сприяє досягненню довгострокової фінансової стабільності.

3.2. Рекомендації щодо підвищення результативності використання фінансових ресурсів

Ключовою причиною досягнення стійкого зростання компанії виступають фундаментальні та прикладні положення оптимізації фінансової стратегії управління активами. На основі концептуальних положень, суть метода полягає в комплексному аналізі підприємства, оцінці ризиків і пошуку нових можливостей. Практична складова реалізується через управління активами, а саме заходи формування збалансованого інвестиційного портфелю, управління

ліквідністю, ризиками, обіговими коштами та борговими зобов'язаннями. Усі ці дії спрямовані на продуктивне застосування фінансових ресурсів, зниження ризиків та покращення фінансових результатів, при цьому треба враховувати зовнішнє економічне середовище, так і правові обмеження та стратегічні пріоритети самого підприємства.

Економічна ефективність досягається шляхом використання ефективного моделювання управління ресурсами. В основі моделі має бути система планувань, регулярний аналіз, контролі, а також включати в себе стратегічні цілі підприємства беручи до уваги внутрішні та зовнішні детермінанти.

На основі схеми можна сказати, основними елементами, що забезпечують ефективність фінансових ресурсів, є стратегічні цілі управління та методологічна база фінансового менеджменту.

Стратегічні орієнтири визначають ключові цілі та напрямки розвитку компанії, охоплюючи фінансові параметри, такі як рівень прибутковості, частка ринку, інноваційна активність тощо [26]. Ці параметри формують бачення майбутнього підприємства і є підґрунтям для прийняття усіх керівних рішень, що стосуються посилення продуктивності діяльності компанії.

Методологія управління ресурсами забезпечення підприємство чітко визначеними інструментами та підходами для реалізації його стратегічних цілей. Вона охоплює такі складові, як бюджетування планування, управління ризиками, оптимізація витрат, оцінка інвестицій, а також планування грошових потоків. На основі цих елементів можна ефективно розподілити фінансові ресурс, знизити рівень ризиків та підвищити прибутковість, залежно від стратегічних орієнтирів. Також, ці інструменти здатні не лише реалізувати планові показники підприємства, а й оперативно адаптуватися до змін ринкової ситуації, швидко реагувати на виклики, а також забезпечити стабільний фінансовий розвиток відповідно до своєї місії та обраної стратегії.

Доповнюючи схему, також слід додати показники, як орієнтири, для моніторингу фінансового забезпечення.

Оцінка продуктивності застосування грошових коштів ґрунтується на індексах прибутковості: дохідність загального капіталу, час повернення інвестицій, дохідність власних фондів, період окупності власних коштів, дохідність вкладених активів, прибутковість довгострокових засобів, дохідність основних засобів, прибутковість оборотних фондів, частка валового доходу, дохідність реалізованих товарів (продукції), рівень операційного прибутку, рівень чистого прибутку, рентабельність операційних витрат, рентабельність витрат звичайної діяльності та загальна рентабельність підприємства.

3.3. Моніторинг фінансового забезпечення відповідно до стратегічних цілей підприємства

У сучасних підприємств фінансове забезпечення є важливим чинником виконання стратегічних завдань. Ефективне управління фінансами неможливе без постійного контролю та оцінки — тобто моніторингу. Моніторинг фінансового забезпечення являє собою безперервний процес спостереження, аналізу та оцінки відповідності наявних фінансових ресурсів потребам, що виникають внаслідок реалізації довгострокової стратегії компанії.

Важливе значення при виборі фінансового забезпечення відіграють цілі фінансування, умови та форми фінансування, тривалість фінансування та джерело фінансування.

Для моніторингу джерел формування пропоную використовувати наступні показники, які представлені в таблиці 3.1 [27].

На основі цих показників можна відслідковувати фінансове забезпечення і оперативно корегувати їх.

На підставі вищевикладеного, встановлено, що ефективність фінансових ресурсів, мінімізація ризиків фінансових втрат потребують застосування цілісного комплексу методів і інструментів управління.

Таблиця 3.1

Показники для моніторингу джерел формування

Показник	Нормативні індикатори
Чистий робочий капітал	>0; зростання
Капіталізовані джерела	Збільшення
Чисті активи	Збільшення
Власний оборотний капітал	Позитивне; збільшення
Власний оборотний капітал, сформований за рахунок довгострокових джерел фінансування	>0; зростання
Позиковий капітал	Не існує
Частка власного капіталу у необоротних активах	>0; зростання
Частка власного капіталу у оборотних активах	Зменшення в динаміці
Частка позикового капіталу у необоротних активах	>0; зростання
Частка позикового капіталу у оборотних активах	Зменшення в динаміці
Золоте правило балансу	Дорівнює або більше ніж 1
Золоте правило довгострокового фінансування	Дорівнює або менше ніж 1
Злате правило короткострокового фінансування	Дорівнює або більше ніж 1

Моніторинг фінансового забезпечення є елементом всеосяжної системи економічного управління та стратегічного контролінгу. Роль моніторингу у забезпеченні фінансових ресурсів ТОВ “Яготинський маслозавод” проявляється: в своєчасному виявленні відхилень фактичних фінансових показників від планових (бюджетних) та стратегічних орієнтирів; обґрунтуванні коригувальних дій у фінансовому, інвестиційному та операційному напрямках; підвищенні обґрунтованості та реалістичності стратегічного планування.

Процес моніторингу фінансового забезпечення ТОВ “Яготинський маслозавод” потрібно здійснювати послідовно та інтегровано (рис. 3.2).

Моніторинг фінансового забезпечення є невіддільною складовою стратегічного управління підприємством. Він дає можливість двосторонньої взаємодії між довгостроковими цілями та поточною фінансовою діяльністю, перетворюючи стратегію з декларації на систему конкретних фінансових дій і базується на системі ключових показників ефективності, які відображають достатність, структуру та якість фінансових ресурсів (табл. 3.3).

Таблиця 3.2

Етапи моніторингу фінансового забезпечення підприємства [46]

Назва етапу	Сутність	Інструментарій
1. Визначення стандартів	Формування цільових (стратегічних) показників ФЗ, нормативів та бюджетів	Стратегічні карти, фінансові моделі, бюджети.
2. Інформаційне забезпечення	Збір фактичної інформації з бухгалтерської, управлінської та статистичної звітності.	ERP-системи, фінансовий облік.
3. Порівняння та оцінка	Порівняння реальних індикаторів із прогнозованими (цільовими, стратегічними) та виявлення відхилень.	Порівняльний та структурний аналіз, факторний аналіз.
4. Аналіз причин	Встановлення причин виявлених відхилень (недофінансування інвестиційного проєкту, перевищення операційних витрат).	Декомпозиція відхилень, SWOT-аналіз.
5. Коригування	Розробка заходів, спрямованих на повернення ФЗ у стратегічне русло.	Перегляд бюджетів, виявлення нових способів залучення коштів, оптимізація витрат.

Моніторинг фінансового забезпечення має бути інтегрований у систему збалансованої системи показників (BSC), де фінансові цілі є прямим наслідком успіхів у трьох інших перспективах (клієнти, бізнес-процеси, навчання та розвиток) [28].

Для реалізації стратегічної цілі ТОВ “Яготинський маслозавод” – «технологічне лідерство», моніторинг фінансового забезпечення має відстежувати:

достатність фінансування науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт (НДДКР);

структуру джерел фінансового забезпечення інвестицій (бажано довгострокові або власні кошти);

час освоєння бюджету інвестиційного проєкту.

Таблиця 3.3

Основні показники моніторингу фінансового забезпечення
ТОВ “Яготинський маслозавод”

Найменування	Показник	Розрахунок	Прогноз на 2025 р.	Стратегічна ціль
1. Структура капіталу (автономія)	Коефіцієнт фінансової автономії	Власний капітал / Загальна сума активів	0,40	Забезпечення фінансової стійкості та незалежності
2. Ефективність використання	Рентабельність власного капіталу (ROE)	Чистий прибуток / Власний капітал * 100%	20,0%	Забезпечення фінансової стійкості та незалежності.
3. Достатність фінансового забезпечення	Коефіцієнт покриття інвестицій	(Власний капітал + Довгострокові зобов’язання) / Необоротні активи	1,29	Моніторинг здатності фінансувати довгострокові активи за рахунок стійких джерел.
4. Поточна ліквідність	Коефіцієнт поточної ліквідності	Оборотні активи / Поточні зобов’язання	1,7	Забезпечення операційної стійкості та платоспроможності.

Аналіз прогнозних показників ТОВ “Яготинський маслозавод” свідчить про задовільну фінансову стійкість та оптимізацію функціонування підприємства в прогнозованому періоді, але вказує на необхідність посилення запасу ліквідності.

Індекс фінансової автономії показує, що 40% майна забезпечується з власних джерел. Це забезпечує прийнятний рівень фінансової самостійності (хоча і є нижчою межею оптимального значення, яке часто встановлюється на рівні 0.5 і вище).

Коефіцієнт покриття інвестицій перевищує 1.0, що є позитивним сигналом. Це означає, що необоротні (довгострокові) активи повністю фінансуються за рахунок стійких джерел, що відповідає стратегічній цілі забезпечення стійкості інвестиційних проєктів.

Індикатор поточної ліквідності на рівні 1.70. Хоча це перевищує мінімально рекомендований рівень 1.0, він є нижчим за оптимальний діапазон (1.8–2.5) для більшості галузей. Дана ситуація свідчить про можливу небезпеку, що пов'язана з обмеженим обсягом поточних активів для оперативного і загального погашення короткострокових боргів.

ТОВ “Яготинський маслозавод” успішно керує довгостроковими інвестиціями та прибутковістю, але повинно посилити фокус на щоденному управлінні оборотним капіталом, щоб уникнути потенційних криз платоспроможності. Кінцева мета полягає у досягненні та підтримці рівня коефіцієнта поточної ліквідності, що перевищує ступінь фінансової безпеки та зміцнення операційної стійкості підприємства. Для забезпечення повної відповідності фінансового забезпечення стратегічним цілям, управління фінансовими ресурсами потребує коригування. Необхідно вжити заходів для оптимізації складу поточного капіталу (прискорення дебіторської заборгованості, оптимізація запасів) або перегляду розподілу короткострокових пасивів.